



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 23.11.2020
Αριθμ. Πρωτ.: 101/45967

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Πορεία υλοποίησης του Υπομέτρου 8.1 του ΠΑΑ 2014-2020»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 3851/7-2-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ. κ. Α. Μικαηλίδης, Σ. Αραχωβίτης, Β. Βασιλικός, Α. Γκαρά, Κ. Ζαχαριάδης, Μ. Ξενογιαννακοπούλου, Α. Μεϊκόπουλος, Α. Παπαδόπουλος, Π. Πολάκης, Γ. Πούλου, Π. Σκουρολιάκος και Γ. Ψυχογιός**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας», ως Διαχειριστική Αρχή του ΠΑΑ 2014 – 2020 και στα πλαίσια του άρθρου 66, παρ.2 του Καν (ΕΕ) 1305/2013, εκχώρησε στη Γενική Δ/νση Δασών και Αγροπεριβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος (Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης - ΕΦΔ) με την αριθμ.1940/29-6-2017 (ΦΕΝ Β' 2380) Κοινή Υπουργική Απόφαση μέρος των αρμοδιοτήτων της και συγκεκριμένα, αρμοδιότητες προσκλήσεων, επιλογής πράξεων, εκκαθάρισης δαπανών και γενικότερα εφαρμογής των εξής υπομέτρων:

- 8.1 για την επέκταση και τη βελτίωση των δασικών πόρων μέσω δάσωσης γαιών και και 8.2 για τη δημιουργία γεωργοδασοκομικών και δασολιβαδικών συστημάτων, τα οποία συνδυάζουν συστήματα εκτατικής γεωργίας και δασοπονίας ή βοσκοτόπων και δασικών συστημάτων.
- 8.3 για την πρόληψη και 8.4 για την αποκατάσταση ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων, που περιλαμβάνει και τα μέτρα προστασίας του εδάφους από διάβρωση μετά από φυσικές καταστροφές.

- 8.6 για την ενθάρρυνση επενδύσεων σε δασοκομικές τεχνολογίες και στη μεταποίηση, διακίνηση και εμπορία δασικών προϊόντων.
- 12.2 για τη χορήγηση αντισταθμιστικής ενίσχυσης σε δασικές περιοχές του δικτύου Natura 2000

Στη συνέχεια και κατόπιν εισήγησης της ως άνω Γενικής Διεύθυνσης, στη λογική διευκόλυνσης της υλοποίησης, τροποποιήθηκε η ως άνω απόφαση ώστε να εκχωρηθούν αρμοδιότητες και στις Γενικές Διευθύνσεις Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων (ΚΥΑ αριθμ.1921/21-6-2018 ΦΕΚ Β' 2597). Μετά την τροποποίηση αυτή, η Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΕΦΔ) αναλαμβάνει αρμοδιότητες προσκλήσεων και ένταξης, τροποποίησης και ολοκλήρωσης πράξεων, ενώ οι ως άνω Γενικές Διευθύνσεις των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων αναλαμβάνουν αρμοδιότητες επιλογής πράξεων εκκαθάρισης δαπανών και γενικότερα παρακολούθησης των πράξεων.

Επιπλέον, σε συνέχεια σχετικής εισήγησης της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΕΦΔ), η εν λόγω Υπηρεσία έχει υποστηριχθεί τεχνικά μέσω του Μέτρου Τεχνικής Βοήθειας του ΠΑΑ 2014 – 2020, με υπηρεσίες συμβούλου υποστήριξης τόσο για τα εκχωρηθέντα δασικά μέτρα του ΠΑΑ 2014 – 2020 όσο και τα μεταφερόμενα έργα του ΠΑΑ 2007 - 2013.

Από τα ανωτέρω υπομέτρα της περιόδου 2014-2020 έχουν προκηρυχθεί από τον ΕΦΔ με σημαντική καθυστέρηση μόνο τα υπομέτρα 8.3 και 8.4, με τις σχετικές προσκλήσεις που εκδόθηκαν στις 30/10/2019 και ύψος δημόσιας δαπάνης 53 εκ. € και 75 εκ. € αντίστοιχα. Μετά από παρατάσεις που δόθηκαν, ώστε να διασφαλιστεί η εκδήλωση ικανοποιητικού ενδιαφέροντος και να ωριμάσουν οι προτάσεις, οι εν λόγω προσκλήσεις έκλεισαν στις 15/04/2020. Οι αιτήσεις στο υπομέτρο 8.3 ανήλθαν σε 124,8 εκ. € δημόσιας δαπάνης, υπερκαλύπτοντας το ποσό της πρόσκλησης, ενώ στο υπομέτρο 8.4 ανήλθαν σε 17 εκ. € δημόσιας δαπάνης, δηλαδή πολύ χαμηλότερα του ποσού της πρόσκλησης.

Η καθυστέρηση προκήρυξης των λοιπών υπομέτρων αρμοδιότητας της Γενικής Δ/νσης Δασών και Αγροπεριβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος (ΕΦΔ) οφείλεται, σύμφωνα και με τις δικές τους αιτιάσεις, σε μια σειρά από λόγους, όπως:

- στην αλλαγή του οργανογράμματος, τον ορισμό συμπληρωματικών Δ/νσεων εκχώρησης των υπομέτρων και την έλλειψη προσωπικού.
- στην προτεραιοποίηση από την Γενική Δ/νση Δασών και τις κατά τόπους Δασικές Υπηρεσίες (Δασαρχεία) της κατάρτισης των δασικών χαρτών. Για τον

ίδιο λόγο υπήρξε καθυστέρηση και στην πληρωμή των ανειλημμένων υποχρεώσεων του μέτρου 8.1 που μεταφέρθηκαν από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο στην τρέχουσα.

- στην έλλειψη πρότερης τεχνογνωσίας στην υλοποίηση μέτρων, όπως το 8.2 και το 12.2, τα οποία δεν είχαν εφαρμόσει ποτέ στο παρελθόν.
- στην ανάγκη διεξοδικής ανάλυσης των τεχνικών προδιαγραφών και του θεσμικού πλαισίου των υπομέτρων από τον ΕΦΔ, σε συνεργασία με τον τεχνικό σύμβουλο που του διατέθηκε από την ΕΥΔ ΠΑΑ για την υποστήριξη του έργου του.
- στη μη επίλυση διαδικαστικών θεμάτων που άπτονται της εφαρμογής των υπομέτρων, όπως για παράδειγμα της εκπόνησης των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης, που αποτελούν προϋπόθεση ενεργοποίησης μέρους του υπομέτρου 8.2 (δασολιβαδικό σκέλος).
- στην χρονοβόρα διαδικασία υπογραφής των πολυάριθμων σχετικών αποφάσεων (ΚΥΑ, ΥΑ) και δημοσίευσής τους σε ΦΕΚ.
- στην χρονοβόρα διαδικασία ανάπτυξης των απαιτούμενων πληροφοριακών συστημάτων υποστήριξης της εφαρμογής των υπομέτρων.

Οι καθυστερήσεις αυτές, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι:

- ήδη βρισκόμαστε στο τελευταίο έτος της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου 2014-2020 χωρίς να έχουν προκηρυχθεί ακόμη κάποια από τα υπομέτρα αυτά, ενώ ορισμένα εξ αυτών αφορούν σε πολυετείς δεσμεύσεις (έως δώδεκα έτη), γεγονός που σημαίνει ότι σχεδόν το σύνολό τους θα πρέπει να υλοποιηθεί την νέα προγραμματική περίοδο, εφόσον καταστεί εφικτή η μεταφορά και χρηματοδότησή τους από αυτήν.
- τα υπομέτρα αυτά δεσμεύουν σημαντικούς συγχρηματοδοτούμενους πόρους, που δεν περισσεύουν καθώς υφίστανται ανελαστικές υποχρεώσεις πληρωμών τόσο για το τρέχον έτος, όσο και για τα επόμενα έως τη λήξη της προγραμματικής περιόδου, σε μέτρα όπως της εξισωτικής αποζημίωσης, για την οποία εάν δεν εξασφαλιστούν οι απαραίτητοι συγχρηματοδοτούμενοι πόροι θα βαρύνει εθνικές πιστώσεις. Το συγκεκριμένο μέτρο είναι εξαιρετικά σημαντικό για την στήριξη της βιωσιμότητας και του εισοδήματος των παραγωγών, ιδιαίτερα στη δύσκολη οικονομική συγκυρία που διανύουμε λόγω της πανδημίας COVID 19.
- οι πόροι των υπομέτρων που δεν έχουν προκηρυχθεί είναι επίσης απαραίτητοι για την μεταφορά τους σε μέτρα υψηλότερης προτεραιότητας, και συγκεκριμένα

α) μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων της κρίσης του COVID 19, όπως το νέο μέτρο που προτίθεται να ενεργοποιήσει η Ε.Ε. για την στήριξη γεωργών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που έχουν πληγεί από την πανδημία, αλλά και

β) μέτρα του σχεδίου δίκαιης μετάβασης των λιγνιτικών περιοχών Μεγαλόπολης και Δυτικής Μακεδονίας για την μεταβατική περίοδο 2021-2023.

- τα μέτρα που δεν έχουν ενεργοποιηθεί απαιτούν ακόμη σημαντικό χρόνο προκειμένου να ωριμάσουν προς προκήρυξη, κυρίως λόγω των απαιτήσεων τους για την κατάρτιση του θεσμικού πλαισίου και την ανάπτυξη κατάλληλης πλατφόρμας στο ΠΣΚΕ για την υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης και την αξιολόγηση, έγκριση, υλοποίηση και πληρωμή των πράξεων που θα ενταχθούν.
- υφίσταται σημαντικός κίνδυνος, ακόμη και για όσα έχουν προκηρυχθεί (8.3 και 8.4), να έχουν σοβαρές καθυστερήσεις στην υλοποίησή τους με συνέπεια να μην ολοκληρωθούν εγκαίρως εντός των χρονικών ορίων της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και να χρειαστεί να απενταχθούν ή να βαρύνουν ως ανειλημμένες υποχρεώσεις τους πόρους της νέας περιόδου 2021-2027, η οποία και αναμένεται να δεχθεί μεγαλύτερες χρηματοδοτικές πιέσεις. Το ίδιο είχε συμβεί και στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο, λόγω των διαρθρωτικών αδυναμιών των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, με αποτέλεσμα την καθυστέρηση υλοποίησης και πληρωμής των δικαιούχων και την μεταφορά μεγάλου όγκου υποχρεώσεων στην τρέχουσα περίοδο. Οι ίδιες δε υπηρεσίες, ως φορείς υλοποίησης, καλούνται να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις και των νέων, μη προκηρυχθέντων, μέτρων.
- ορισμένα από αυτά, όπως το 8.2 (δασολιβαδικό σκέλος) δε δύναται να ενεργοποιηθούν λόγω της εκκρεμότητας εκπόνησης των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης, έως την ολοκλήρωσή τους (31/12/2021 σύμφωνα με το άρθρο 32 νόμου 4599/19, ΦΕΚ 40Α/04.03.2019), ενώ άλλα όπως το 8.1 αντιμετώπισαν σημαντικά προβλήματα υλοποίησης σε προηγούμενη εφαρμογή τους (πολυετείς δεσμεύσεις με αθέτηση όρων ή πλημμελή εφαρμογή τους),

κατέστησαν επιτακτική την ανάγκη ανασχεδιασμού του ΠΑΑ 2014-2020 και επανεξέτασης της δυνατότητας προκήρυξης των δασικών υπομέτρων που δεν είχαν ακόμη ενεργοποιηθεί.

Για όλους τους ανωτέρω λόγους αποφασίσθηκε, μέσω γραπτής διαδικασίας από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΑΑ, σχετική τροποποίηση του ΠΑΑ 2014-2020,

η οποία εγκρίθηκε από την Ε.Ε., με την οποία έγινε η μεταφορά πόρων από τα εν λόγω υπομέτρα προς το νέο Μέτρο 21 για την στήριξη των παραγωγών που έχουν πληγεί από την πανδημία.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του νέου Μέρου 21 επιλέχθηκε να στηριχθεί ο κλάδος του ελαιολάδου, το οποίο αποτελεί στρατηγικό εθνικό προϊόν για τον πρωτογενή τομέα και την συνοχή του κοινωνικού ιστού των αγροτικών περιοχών της Χώρας μας, σε όρους απασχόλησης (αριθμού γεωργών/γεωργικών εκμεταλλεύσεων), όγκου/αξίας παραγωγής και εξαγωγών, και έχει πληγεί ιδιαίτερα από την πανδημία ποικιλοτρόπως (διαταραχές στον εφοδιασμό, διασυννοριακούς και εγχώριους περιορισμούς διακίνησης προϊόντων, κλείσιμο εστίασης, πτώση τουρισμού, κλπ.) με αποτέλεσμα την σημαντική μείωση της τιμής διάθεσής του κατά το τρέχον έτος.

Η στήριξη αφορά περίπου 145 χιλιάδες κατά κύριο επάγγελμα γεωργούς, οι οποίοι ήταν εγγεγραμμένοι ως τέτοιοι στο Μητρώο Αγροτών & Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) έως και τη λήξη υποβολής φορολογικής δήλωσης έτους 2020 (οικονομικό έτος 2019) και είχαν δηλώσει στο ΟΣΔΕ (έτους 2019), καλλιέργεια ελιάς (ελαιοποιήσιμης ή/και διπλής κατεύθυνσης).

Η συνολική συγχρηματοδοτούμενη ενίσχυση, που προβλέπεται να χορηγηθεί στους δικαιούχους, ανέρχεται σε 126,3 εκατομμύρια ευρώ, και αφορά κατ' αποκοπή εφάπαξ ποσό (από 300€ έως 4.000€) σε συγκεκριμένες κλάσεις με βάση την έκταση που αυτοί εμπίπτουν, αθροιστικά για ελιά ελαιοποιήσιμη ή/και διπλής κατεύθυνσης.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Γραφείο κ. Υπουργού

2. Βουλευτή κ. Α. Μιχαηλίδη
3. Βουλευτή κ. Σ. Αραχωβίτη
4. Βουλευτή κ. Β. Βασιλικό
5. Βουλευτή κα Α. Γκαρά
6. Βουλευτή κ. Κ. Ζαχαριάδη
7. Βουλευτή κα Μ. Ξενογιαννακοπούλου
8. Βουλευτή κ. Α. Μεϊκόπουλο
9. Βουλευτή κ. Α. Παπαδόπουλο
10. Βουλευτή κ. Π. Πολάκη
11. Βουλευτή κα Γ. Πούλου
12. Βουλευτή κ. Π. Σκουρολιάκο
13. Βουλευτή κ. Γ. Ψυχογιό